

Mulig å produsere antibiotika i Norge

Foto: Helsedirektoratet

Det er mulig å etablere produksjon av antibiotika i Norge, viser en mulighetsstudie som Helsedirektoratet har gjennomført på oppdrag fra Helse- og omsorgsdepartementet.

– Studien er interessant, og jeg vil understreke at dette ikke kan gjøres over natten, sier direktør Bjørn Guldvog (bildet) i Helsedirektoratet.

En ekspertgruppe med representanter fra Helsedirektoratet, Folkehelseinstituttet, Statens legemiddelverk, spesialisthelsetjenesten, primærhelsetjenesten, Sykehusinnkjøp, Sintef og The Life Science Cluster sett på ulike måter å starte opp antibiotikaproduksjon i Norge.

Bakgrunnen for studien er beredskap og forsyningssikkerhet og at det de senere år har vært økende mangel på enkelte antibiotikavarianter og andre viktige legemidler. Under pandemien ble Norge minnet om behovet for å sikre tilgang på legemidler.

– Uten egen produksjon av enkelte legemidler blir vi fort sårbare. Det merker vi særlig når det oppstår situasjoner i land som er sentrale i produksjonen av legemidler, sier Guldvog.

En fullskala produksjon av ett eller flere antibiotika fra råvarer til ferdige legemidler med markedsføringstillatelse krever et stort produksjonsanlegg med kostnader som i prosjektet er beregnet til milliardbeløp.

– I denne mulighetsstudien skisseres en alternativ tilnærming med trinnvis etablering, der antibiotika, og andre viktige legemidler, uten markedsføringstillatelse vil kunne produseres og være tilgjengelige til beredskapsformål, sier Guldvog.

Helse- og omsorgsminister Ingvald Kjerkol mener mulighetsstudien er et viktig kunnskapsgrunnlag.

– Det å sikre den norske befolkningen tilgang til antibiotika er av avgjørende betydning, både av beredskapshensyn og mulig mangel internasjonalt. I Hurdalsplattformen fremkommer det at regjeringen vil utrede et statlig farmasiselskap. Denne mulighetsstudien er et viktig kunnskapsgrunnlag inn i det arbeidet, sier Ingvald Kjerkol og legger til:

– Jeg håper at dette skal være et kunnskapsgrunnlag for å sikre god antibiotikabehandling av norske pasienter i fremtiden, og ikke minst også bidra i bekjempelsen av antibiotikaresistens.

En gradvis opptapping og utvidelse av produksjonen, inkludert søknad om egne markedsføringstillatelser kan vurderes i takt med økt erfaring, kompetanse og vurdering av mulig omsetning av produksjonen.

– En slik tilnærming vil redusere den økonomiske risikoen, og kan tilpasses utvikling av kompetanse og erfaring og vil etter prosjektgruppens vurdering være det beste alternativet ved eventuell oppstart av norsk antibiotikaproduksjon, sier Bjørn Guldvog.

Før produksjon kan etableres, er det behov for prosess- og produktutvikling for utvalgte antibiotika.

Prosjektgruppen har gjennomgått ulike former for statlig eierskap og statlig støtte som kan være aktuelle ved etablering av antibiotikaproduksjon i Norge.

Innledning av formell dialog med EFTAs overvåkningsorgan for endelige avklaringer når det gjelder handlingsrommet for statsstøtte anbefales.

Mulighetsstudien belyser også andre tiltak for å styrke legemiddelberedskapen og forsyningssikkerheten; etableringen av et nasjonalt organ for å styre og koordinere beredskap, samt flere markedsstimulerende tiltak.

Lise Lyngsnes Randeberg er valgt til leder av Akademikerne

Foto: Akademikerne

Lise Lyngsnes Randeberg er valgt til leder av Akademikerne på hovedorganisasjonens rådsmøte 19. oktober.

– Jeg er glad for tilliten og synes det er et privilegium å få lede Akademikerne. Bredden og mangfoldet i medlemmenes kompetanse er det mest verdifulle vi har og et fantastisk utgangspunkt for å finne gode løsninger for samfunnet fremover, sier den nyvalgte lederen.

Akademikerne 13 medlemsforeninger organiserer over 253 000 høyere utdannede med mastergrad eller mer og markerer i år 25-årsjubileum.

– Norge er helt avhengig av folk med høy kompetanse for å levere gode velferdstjenester, møte klimaendringer og skape nye arbeidsplasser i årene fremover. Jeg brenner for at alle skal ha like muligheter til å ta en utdanning uavhengig av sosial bakgrunn, sier Randeberg.

Lise Lyngsnes Randeberg har vært konstituert leder av Akademikerne siden desember 2021. Hun har også vært president i medlemsorganisasjonen Tekna i åtte år, og nestleder i Akademikerne fra 2016.

Randeberg er professor i biomedisinsk optikk og fotonikk ved NTNU. Hun har også vært med på å starte to gründerbedrifter. Det var en enstemmig valgkomité som innstilte Randeberg til ledervervet.

Dette er de øvrige styremedlemmene i Akademikerne for perioden 2022 – 2024: Nestleder Morten Ingebrigtsen Wedege (Naturviterne); Jan Inge Eidem (Samfunns-økonomene); Morten Boland Jørgensen (Econa); Helle C. Nyhuus (Lektorlaget); Anne Karin Rime, Legeforeningen, og Håkon Kongsrud Skard (Psykologforeningen).

Enorm vekst i eksport av antibiotika fra India

Foto: Vay Images.

India produserer 20 prosent av alle de mest alminnelige legemidlene i verden, men er avhengig av ingredienser fra Kina for å lage medisiner.

– Vi vet at mye antibiotika i dag produseres og eksporteres fra India og Kina, men det er gjort lite forskning på hvor mye det faktisk er snakk om, sier Lise Bjerke, stipendiat ved Avdeling for samfunnsmedisin og global helse, Universitetet i Oslo.

Bjerke har studert hvordan antibiotika beveger seg mellom ulike land og markeder i verden. Hun har også undersøkt hvor stor andel av antibiotika-importen til enkeltland som kommer fra India.

– Ofte er forsyningskjedene skjult, og det kan være vanskelig å se hvor medisiner og deres ingredienser egentlig kommer

fra. For eksempel der ingrediensene produseres i Kina eller India, og de ferdige medisinerne produseres et annet sted, forteller Bjerke.

Tilgang til medisiner er viktig for å forebygge antibiotikaresistens

– Koronapandemien har vist hvor viktig det er å ha tilgang til medisiner ved behov, og at globale og lokale restriksjoner kan skape forstyrrelser i global produksjon og handel med medisiner, sier Bjerke.

Verdens helseorganisasjon (WHO) anslår at to milliarder mennesker på verdensbasis ikke har tilgang til grunnleggende medisiner.

Bjerke har derfor jobbet med å spore og se på eksporten av antibiotika geografisk. Hun har brukt internasjonale handelsdata og litteratur for å studere Indias rolle i legemiddelindustrien, og for å kartlegge og beskrive endringer i indisk eksport av antibiotika over tid.

– Å ha tilgang til rett type antibiotika, til rett tid er livsviktig for å kunne bekjempe sykdommer, og for å forebygge antibiotikaresistens globalt. Antibiotika brukes til å behandle infeksjoner. Om det er mangelfull tilgang til ulike typer antibiotika, kan det for eksempel hende at mer bredspektret antibiotika tas i bruk uten at det egentlig trengs, noe som igjen kan føre til økt antibiotikaresistens, forteller hun.

India har verdens tredje største farmasøytiske industri målt i volum, og er i dag en av verdens største produsenter og eksportører av antibiotika. Dette gjelder spesielt eldre typer antibiotika, som penicillin.

De siste tiårene har forskere sett en enorm vekst i eksport av antibiotika fra India, fra 268 millioner dollar i 1996–1997 til 2.4 milliarder dollar i 2018-2019.

– Størsteparten av medisinerne fra India eksporteres til det globale nord, med USA som den største importøren, målt i verdi, sier Bjerke.

– Flere land i Afrika og Asia importerer også antibiotika og ingredienser for å lage antibiotika fra India, og er i høy grad avhengig av å importere dette herfra for å få tilgang, forteller hun.

India er avhengig av ingredienser fra Kina for å lage antibiotika

India er avhengig av å importere ingredienser som brukes i fremstilling av antibiotika fra Kina. Denne importen har økt kraftig de siste 20 årene.

– Kina er verdens ledende produsent av farmasøytiske ingredienser, som brukes for å fremstille antibiotika. Under koronapandemien førte nedstengning av fabrikker som produserte ingredienser til legemidler i Kina til mangel i India også, forteller Bjerke.

At India i dag er verdens største produsent av antibiotika åpner for muligheter, men også bekymringer når det gjelder tilgang til disse livsviktige medisinene i andre land.

– India kan hjelpe til å dekke behovet for medisiner globalt, men den nå veletablerte, indiske industrien gjør det vanskelig å lykkes med lokal farmasøytisk industri i andre land. I tillegg er det ofte ikke økonomisk lønnsomt å produsere og eksportere de eldre antibiotika-typene, fordi de har lav markedsverdi, sier Bjerke.

maxfac DENTAL – vi gjør implantat-Norge billigere!

A-Oss fra kr 495

- Bovint ben
- 100% hydroksyapatitt (HA)
- Utmerket volumstabilitet

Q-Oss+ fra kr 450

- Alloplastisk (syntetisk) materiale (ikke fra dyr)
- 20% HA og 80% β -TCP

OssMem fra kr 890

- Kollagenmembran
- Ca 4 mnd resorpsjonstid

Fixtur kr 1.995

- SLA-overflate
- 1,4% failure-rate
- Fullverdig implantatprotektikk

OSSTEM

TRING
BANK
BANK

En av verdens største implantat-produsenter - produserer 4,7 mill implantater pr år